

Jan Nepomuk František
hrabě Harrach

1828-1909

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta umění a architektury

LANDSCAPE GRAFIKA

Bakalářská práce

Studijní program: B8208 - Design
Studijní obor: 8206R123 - Design prostředí
Autor práce: **Tomáš Urbánek**
Vedoucí práce: MgA. Leona Matějková

Liberec 2017

TECHNICKÁ UNIVERZITA V LIBERCI
Fakulta umění a architektury

LANDSCAPE GRAFIKA

Bachelor thesis

Studijní program: B8208 - Design
Studijní obor: 8206R123 - Design prostředí
Autor práce: **Tomáš Urbánek**
Vedoucí práce: MgA. Leona Matějková

Liberec 2017

Technická univerzita v Liberci

Fakulta umění a architektury

Akademický rok: 2016/2017

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Tomáš Urbánek**

Osobní číslo: **A12000028**

Studijní program: **B8208 Design**

Studijní obor: **Design prostředí**

Název tématu: **Krajná grafika**

Zadávací katedra: **Katedra Environmental Designu**

Z á s a d y p r o v y p r a c o v á n í :

Cílem práce je připomenout jakým způsobem se otiskla vyjímečná osobnost hraběte Harracha do oblasti českých Krkonoš. Jeho vliv na toto území byl zcela mimořádný. Způsob, který je v práci použit, lze definovat jako Landscape grafika. Součástí práce je vztah k měřítku v krajině. Samotný návrh pracuje s konkrétním místem v oblasti Krkonoš.

1. Koncept
2. Vizualizace, fotodokumentace, videodokumentace
3. Průvodní teoretická zpráva ve formátu A3 nebo A4 (minimum 30 normostran A4) v pevné vazbě, včetně originálu zadání práce a prohlášení o autorském právu. Zpráva obsahuje mezi jinými úvod, přehled literatury a zdrojů, výsledky a diskuzi a řídí se specifikacemi v dokumentu "Požadavky na vypracování bakalářské práce - KED". Zdroje musí být citované dle Harvard systému.
4. Elektronická podoba všech částí bakalářské práce na CD-ROM (akceptovatelné formáty jpg, pdf, mp3, mp4).
5. V systému STAG (Moje studium-Kvalifikační práce-Doplnit údaje o práci) vložit veškerá data o práci a soubor obsahující kompletní výkresovou i textovou dokumentaci, průvodní zprávu, technickou zprávu a doplnit související textová pole.

Prohlášení

Byl jsem seznámen s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č.121/2000 Sb., o právu autorském, zejména § 60 - školní dílo.

Beru na vědomí, že Technická univerzita v Liberci (TUL) nezasahuje do mých autorských práv užitím mé bakalářské práce pro vnitřní potřebu TUL.

Užiji-li bakalářskou práci nebo poskytnu-li licenci k jejímu využití, jsem si vědom povinnosti informovat o této skutečnosti TUL, v tomto případě má TUL právo ode mne požadovat úhradu nákladů, které vynaložila na vytvoření díla, až do jejich skutečné výše.

Bakalářskou práci jsem vypracoval samostatně s použitím uvedené literatury a na základě konzultací s vedoucím mé bakalářské práce a konzultantem.

Současně čestně prohlašuji, že tištěná verze práce se shoduje s elektronickou verzí, vloženou do IS STAG.

Datum:

Podpis:

PODĚKOVÁNÍ

Chtěl bych upřímně poděkoval vedoucí mé bakalářské práce MgA. Leoně Matějkové za její čas, ochotu, důležité rady a věcné připomínky, kterými mě naváděla správným směrem, během celého mého studia. Děkuji.

Poděkování patří i všem blízkým, kteří se mnou o tématu mé bakalářské práce diskutovali.

ABSTRAKT:

Cílem práce je připomenout jakým způsobem se otiskla vyjímečná osobnost hraběte Haracha do oblasti českých Krkonoš. Jeho vliv na toto území byl zcela mimořádný. Způsob, který je v práci použit, lze definovat jako Landscape grafika. Součástí práce je vztah k měřítku v krajině. Samotný návrh pracuje s konkrétním místem v oblasti Krkonoš.

ABSTRACT:

The aim of the work is to remind how the unique figure of Count Harach printed the area of the Czech Giant Mountains. Its influence on this territory was quite extraordinary. The way in which work is used can be defined as Landscape Graphics. Part of the thesis is the relation to the scale in the landscape. The direct proposal works with a specific place in the Krkonoše area.

KLÍČOVÁ SLOVA

HARRACH, LANDSCAPE, GRAFIKA, MEŘÍTKO, PŘÍRODA, BENECKO, ŽALÝ

KEYWORDS

NATURE, HARRACH, LANDSCAPE, GRAPHIC ART, SCALE, BENECKO AREA, ŽALÝ TOWER

OBSAH

1. ÚVOD	10
1.2. SEZNÁMENÍ S HARRACHEM	11
1.3. OBLAST REALIZACE	16
1.3.1. HISTORIE	16
1.3.2. BENECKO AKTUÁLNĚ	17
1.3.3. ZDEJŠÍ EKONOMIKA	17
1.3.4. KULTURA	17
1.3.5. TURISTIKA A SPORT	18
1.3.6. ŽALÝ	18
2. KONCEPT	22
2.1. TEORETICKÁ ČÁST	23
2.2. PRAKTICKÁ ČÁST	25
3. VÝBĚR MATERIÁLU	27
3.1. HLEDÁNÍ	28
4. VIZUALIZACE	33
5. ZÁVĚR	37
5.1. SEZNAM ZDROJŮ	38
5.2. SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH	39
5.3. PŘÍLOHA	40

Ú V O D

1.2. SEZNÁMENÍ S HARRACHEM

Jako předmět mé bakalářské práce jsem si vybral osobnost, která se významným přínosem podílela na vzkvétání našeho kraje, přírody a i tehdejšího rozkvětu průmyslu v Krkonoších i na spousty dalších místech naší republiky. Ano. Uhodli jste správně. Jedná se o hraběte Jana Nepomuka Harracha.

Jan Nepomuk František hrabě Harrach byl český šlechtic, politik, mecenáš a podnikatel. Narodil se 2. listopadu 1828 ve Vídni. Tam také dovršil svůj život, a to 12. prosince 1909. Do naší paměti se vryl především jako majitel Krkonošsko - Jilemnického panství. Hned na úvod stojí za zmínku, že byl také vynikjícím hospodářem a velkým dílem se podílel na rozvoji tehdejšího lesnictví. Jako jeden z prvních u nás stál u zrodu ochrany přírody, tamější turistiky, a dokonce i lyžování. Byl to právě on, kdo dovezl první lyže ze zahraničí, a to právě pro zdejší lesníky. Tím ho můžeme považovat za jakéhosi zakladatele lyžování u nás. Jako jeden z prvních u nás vybudoval první turistickou cestu, též známou jako „Harrachova cesta“. Jeho zásluhou vznikla též rozhledna na Žalém. První přírodní rezervaci nechává vybudovat v Labském dole roku 1904. Byl také prezidentem Muzea království českého a kurátorem Matice české. Též se podílel na budování Národního divadla v Praze. Jeho zájem o rozvoj českého kulturního i politického života byl široký.

Rodinné kořeny Jana Nepomuka Harracha sahají do rodu Lobkoviců, odkud pocházela jeho matka, stejně tak i jeho první manželka. Na Harracha měli velký vliv jeho tehdejší vlastenecky orientovaní vychovávatelé. Především pak Jan Erazim Vocel, básník a pozdější profesor archeologie, dějin umění i české literatury na Karlově univerzitě. Dohromady se český hrabě s rakouskými kořeny oženil dvakrát. Poprvé to bylo s Marií z Lobkovic a podruhé s princeznou z rodu Thurn-Taxis. Harrach roku 1849 nastupuje do armády rakouského císařství. Tam dosahuje na pozici majora.

Po působení v armádě se Harrach věnuje udržování krkonošských statků a rozvoji své sklárny v Novém Světě.

Ohledně jeho hospodářských a veřejných aktivit se dochovalo také hodně záznamů. Hrabě Jan Nepomuk v roce 1856 zakupuje velkostatek Konárovice u Kolína. Ten obraťtem přebírá do své správy. Zde se svou ženou zakládají vůbec první farmu pro chov bource morušového a tedy i pro následné zpracování a výrobu hedvábí. Poté pod svá křídla přibírá krajský spolek Královéhradecký a Čáslavský. Roku 1863 hrabě Jan Nepomuk František Harrach zakládá první rolnickou školu u nás. Téhož roku se stává také předsedou banky Slávie, Českého spolku pro vývoz a přívoz, Hospodářské jednoty kraje Tábořského a také předsedou České hedvábnické jednoty. Může se zdát, že hrabě Jan Nepomuk František Harrach byl obyčejný sběratel funkcí a nejrůznějších titulů. Opak je však pravdou! Předsednictví nikdy nebral jako čestnou formalitu. Můžeme také dodat, že byl lokálním ředitelem železniční tratě Jilemnice - Rokytnice.

Jako český hrabě, řádně a to jak se patří, podporuje českou kulturu. Hrabě velmi intenzivně podporuje českou literaturu. Následně díky jeho podpoře vydává dobře známý Karel Jaromír Erben svou sbírku Prostonárodní písně a říkadla v českém jazyce, a to roku 1864. Také právě štědré dotace od hraběte Jana Nepomuka Františka Harracha řadu let udržují velmi významný matičný časopis Živa, který byl převážně přírodovědný. Jeho finanční podpory se zasloužily i o vybudování Národního divadla. Hrabě také vypisuje soutěž o nejlepší českou operu. Tu v roce 1863 vyhrává Bedřich Smetana se svými Branibory v Čechách. V roli dnešního Národního muzea se zásadní měrou zaslouhuje o rozmach této instituce. Dále pak také se spolkem Komenský zakládá první českou školu.

Roku 1862 vydává své názory sepsané v publikaci Spása Rakouska. Byl to právě on, kdo tak otevřeně bojoval za zájmy Čechů.

Nebyl to žádný nacionalista, ba naopak prosazoval úzkou spolupráci mezi Čechy a Němci, a to i přestože se za jeho života vztahy prudce zhoršují.

Hrabě byl také příslušníkem Strany konzervativního velkostatku, ta mimo jiné podporuje české státoprávní aspirace. Roku 1870 hrabě Jan Nepomuk František Harrach vstupuje jako poslanec za politické okresy jilemnický, vrchlabský a vysocký do Českého zemského sněmu. V roce 1870 získává mandát v Říšské radě a to hned v prvních přímých volbách, které se konaly. Říšskou radu si lze vyložit jako jakýsi celostátní zákonodárný sbor. Jeho mandát byl ovšem následně prohlášen za zaniklý. Až roku 1879 hrabě mandát přebírá a aktivně se zapojuje do Národní staročeské strany.

Aktivní politiku hrabě Jan Nepomuk František Harrach opouští v roce 1890. Té doby znechucen politikou hrabě Jan dělá za tím vším velkou tlustou čáru. Následně se už chce jen věnovat hospodaření na rodném panství a lesnictví, které bylo velmi blízko jeho srdci takřka odjakživa.

Jeho hluboký vztah ke Krkonoším a k jilemnickému panství nelze přehlédnout. Mladý hrabě roku 1860 přebírá do svých rukou správu jilemnického panství. Lesnictví vždy bylo jeho velkou vášní a tak se hned zprvu začne zabývat o správu lesů a následně zpracování zdejšího dřeva. To za jeho působení dosáhlo největších vrcholů. Dále se také věnuje zdokonalování krkonošských cest a turistických tras. Známý byl i jeho vřelý vztah ke krkonošskému městu Jilemnici. Zde také nejraději pobýval. Zdejší zámek nechává opravit a později ho rozšiřuje i o další přístavby. Obklopuje je také rozsáhlým parkem. Jeho milované město se mu roku 1861 srdečně odvděčilo čestným občanstvím.

Hrabě Jan Nepomuk František Harrach se dožívá úctyhodného věku 81 let. I přesto, že umírá ve Vídni, je pochován v rodinné hrobce v Horní Branné.

Jeho pohřeb byl velkolepý. Pojizerské listy tehdy napsaly.

„...Odešel šlechtic, který byl z kruhu konzervativní aristokracie téměř jediným, jenž asi nejvíce přiblížil se citům našeho národa, a při spravedlnosti své ujímal se v kruzích jemu přístupných dobrých práv našeho národa“.

Hrabě dováží první lyže, takzvané SKI. V roce 1892 Jan Nepomuk František Harrach navštěvuje světovou výstavu v norském Oslu. Lyže ho v expozici sportovních potřeb ihned zaujaly. Ihned mu dochází, že lyže by mohly nesmírně ulehčit práci jeho lesním dělníkům, kteří až do teď zdolávají kopce za pomoci nemotorných sněžnic. Po návratu ihned na jeho příkaz objednává lesní správa sídlící v Horní Branné první zkušební pár jasanových lyží z Norska. Jeden pár by nestačil, a tak objednává i další pár od konkurence z Vídně. Ovšem ty jsou vyrobeny z buku. Lyže byly velmi drahé. Jeden pár vychází na 11 zlatých! A tak dovezené lyže by měly také sloužit jako výrobní předloha. Netrvalo dlouho a lyže zaujaly jak sportovce, tak turistické spolky. A tak roku 1895 vzniká v Jilemnici první český Krkonošský spolek SKI. První závody se uskutečnily jen o pár let později.

Harrachové byli po řadu století velmi významná rakousko-německá rodina. Pozdější rod Harrachů má nejspíš původ v jihočeském vladyckém rodu Harachérů pocházejícího z velmi prastaré vesnice Hora, také dobově známé jako Harachy. To je poblíž Rožmberka. Existence rodu je tedy v Čechách doložena už od 12. či 13. století.

Poprvé se s rodem setkáváme už roku 1195, kdy je uveden v dokumentu týkajícím se kláštera Ranshofen. Historikové však přepokládají, že zásadní větev rodu založil ve 13. století Přibyslav z Harrachu. Z velké spousty Harrachů se ovšem zaměřujeme jen na ty nejvýznamnější. Teprve baron Karel z Harrachu (1570-1628) byl 6. listopadu 1627 císařem Ferninandem II. Habsburským povýšen na říšského hraběte a současně jmenován vládcem hrabství Rohrau.

Obr. 1 : Fotografie hraběte Harracha,

Zdroj : <http://www.horolezeckaabeceda.cz/aktualita.php?id=85>

1.3. OBLAST REALIZACE

Svou práci jsem se rozhodl umístit do malebného podkrkonoší kolem obce Benecko. Benecko se nachází na Jilemnicku. Tvoří ho osm částí. Benecko, Dolní Štěpánice, Horní Štěpánice, Mrklov, Rychlov, Štěpánická lhota, Zákoutí a Žalý. Konkrétně do oblasti na přelomu Benecka a Herlíkovic. Umístění se nachází nedaleko rozhledny Žalý, kterou zde vybudoval hrabě Jan Nepomuk František Harrach. Místo pro budoucí realizaci práce se pak nachází na sjezdovce Herlíkovice. Vede zde lanová dráha, která své návštěvníky vyváží právě na již zmiňované Žalý.

1.3.1. HISTORIE

Pro oblast byly klíčové přesuny převládajících ekonomických aktivit. Od toho se také odvíjelo osídlení beneckého regionu. Původním centrem bývaly již zmiňované Horní Štěpánice. Hlavně kolem Hradu Štěpánice. Přičemž první zmínky jsou datovány kolem roku 1304, založením hradu Janem z Valdštejna. Až do roku 1524 měly Horní Štěpánice městský status. Hrad pak definitivně opouští roku 1524. Benecko se poprvé začíná uvádět v kronikách okolo roku 1628, a to jako Benešsko - sídlo Benešovo. Avšak legenda o vzniku Benecka hovoří o jistém poustevníkovi řádu sv. Benedikta, ten prý údajně sídlil poblíž Jindrovky skály. V těchto místech nyní můžeme uzříť kapličku, zasvěcenou sv. Hubertovi. Další části Benecka pak byly osídlovány v 17.-18. století a to postupně. Poslední bylo osídleno Žalý a Zákoutí, především osídlením kolem vody. Co je zajímavé a rozhodně stojí za zmínku, je to, že ani jedna z již zmiňovaných obcí nevytvořila nikdy náves. Vsi pak byly spravovány především jako rustikální, avšak výjimku tvořilo Benecko. Zde byly vsi dominikální. Obyvatelé se zabývají především zemědělstvím a ručním tkalcovstvím, v některých oblastech probíhá i výroba bižuterie. Ovšem ke zlomu dochází koncem 19. století. Nastává zde rozvoj turistiky a zimních sportů, na kterém se z velké části podílel již zmiňovaný hrabě Harrach. Meziválečná léta pak přináší rozvoj především v hospodářství. Ten ale přerušuje nacistická okupace a následné masové znárodnění dosud prosperujících živností. Další vlna prosperity přichází až po roce 1989 s restitucí znárodněného majetku.

1.3.2. BENECKO AKTUÁLNĚ

V současnosti je Benecko orientováno výhradně na turistický ruch a s ním související aktivity. Můžeme zde nalézt hustou síť hotelů, penzionů a soukromých ubytovacích zařízení, včetně lyžařských škol a půjčoven vybavení nejen k zimním radovánkách. Můžeme zde také nalézt síť menších řemeslníků.

1.3.3. ZDEJŠÍ EKONOMIKA

Jednou ze základních aktivit až do padesátých let 20. století byla zemědělská malovýroba ruku v ruce s chovem dobytka. Zprvu bylo osídlení obce tvořeno především dřevaři, uhlíři a horníky. Po vyčerpání ložisek uhlí a kovů se těžiště aktivit přesunuje k těžbě dřeva, sklářství a textilní výrobě (přádláctví a tkaní). Tkaní na ručních stavech se na Benecku zachovalo až do meziválečného období. Za zmínku také stojí, že ruční stavy hodně ovlivnily i zdejší architekturu a uzpůsobení zdejších domů. Další specifickou aktivitou zde bylo sklářství a zejména korálkářství. Skleněné polotovary zpracovávají převážně ženy.

Zaměření v oblasti zemědělství je především na pěstování brambor, lnu, žita a ovesa. Dále pak výroba sena, to ale ve vyšších partiích. V této krajině plodí pouze otužilejší odrůdy jabloní, hrušní a třešní. Po kolektivizaci v 50. letech dochází k vymizení malovýroby. V současnosti zde působí jen málo samostatně hospodařících rolníků.

Dnešní ekonomická aktivita obyvatelstva směřuje převážně do terciální sféry v podpoře cestovního ruchu.

1.3.4. KULTURA

Na přelomu století zde působí celá řada hudebních těles, a to převážně dechového rázu. Výjimku však tvoří spolky zabývající se vážnou hudbou. Krajina v okolí Benec-ka je považována za velice zajímavou a zaujala nejednoho českého krajináře. Velmi modní bylo pro pražské krajináře (František Cína, Jelínek). Také zde působil proslulý český krajinář František Kaván.

V současnosti se malování věnuje jen Miloš Gerstner starší a ruská krajinářka Asja Feoktiskova. Mezi významné spisovatele z oblasti můžeme jmenovat například Josefa Šíru.

1.3.5. TURISTIKA A SPORT

První lyže byly vyrobeny na pile v Dolních Štěpánicích. Vyrobil je sekerník Vondrák a to z bukového dřeva podle vzoru ski lesníků zmiňovaného Harracha. Bohužel tento typ se zde moc neosvědčil. Pro kopcovitou strukturu terénu nebyl vhodný a to proto, že byl příliš těžký. Další výrobci (Faistaurer, Erlebach) proto volí spíše dřevo jasanové, které je podstatně lehčí. Jasanové lyže získaly velkou oblibu mezi norskými instruktory, ti se zde v té době hodně podíleli na rozvoji modního sportu. Začínají zde vznikat první ski centra a lyžařské boudy. Hrabě Harrach zde zřizuje hotel Zlatá vyhlídka. Za rozvoj turistického ruchu se zasadila právě i rozhledna na vrchu Žalý, kterou zde vybudoval hrabě Harrach. Nacházela se zde i restaurace, ale ta bohužel vyhořela.

První lyžařské vleky byly vybudovány v šedesátých letech. V současnosti skiareál na Benecku disponuje 10 lyžařskými vleky, a to v délce od 115 do 800 metrů.

1.3.6. ŽALÝ

Severovýchodně od Vrchlabí se tyčí vrcholek Přední Žalý. Na něm ve výšce 1018 m n. m., se nachází jediná kamenná rozhledna v české části Krkonoš. Respektive stále ještě na hranici Krkonoš a Podkrkonoší. Na Přední Žalý vede velmi malebná stezka a to Bucharova cesta. Ta je pojmenovaná po místním učiteli Janu Bucharovi (1859 - 1932) a také po významném průkopníkovi českého lyžování a horské turistiky právě tady v Krkonoších.

Rozhledna, která byla téměř celá vybudovaná z kamene, byla dokončena roku 1892. Jeden by nevěřil, že se jedná už o třetí verzi rozhledny dokončené na tomto místě! Zpočátku zde roku 1836 postavili tzv. jednoduchou rozhlednu. Ta byla dřevěná. Sloužila především pro vyměřování a signalizaci.

Později jí však okolní les a zdejší porost převýšil. Právě proto se roku 1888 rozhodlo Vrchlabské představenstvo Krkonoš tu ostudu zbourat. Staví se skutečná rozhledna... Tehdejší majitel pozemku, již zmiňovaný Jan Nepomuk František, s tím nemá problém. Jeho jedinou podmínkou bylo, aby byla pro všechny návštěvníky zdarma. To dnes už bohužel neplatí a takřka božský výhled na české zlato je dnes už zpoplatněn. Za rok na to zde už stojí osmnáctimetrová železná konstrukce s patřičným výhledovým podlažím. Smutnou zprávou je, že rozhledna nikdy nebyla uvedena do provozu.

Ptáte se proč? Okresnímu hejtmanství v Jilemnici se tehdejší provedení rozhledny na Žalém nezdálo dostatečně bezpečné. Vychází prohlášení, ve kterém není povoleno užívat rozhlednu. A to i přestože se stavebníci snažili úřady přivést k rozumu.

Krkonošskému spolku, který v té době ovládali a spolufinancovali němečtí turisté, nezbylo nic jiného, než na vlastní náklady nechat rozhlednu rozebrat. A tak skončila, aniž by vlastně dopravdy začala existence druhé rozhledny na Žalém.

Právě Jan Nepomuk František, hrabě Harrach, byl ten, kdo do svých rukou pevně uchopil výstavbu, již třetí rozhledny. Musím uznat, že se s tím popasoval bravurně, a i proto mu patří můj obdiv. Jako čestný člen Klubu českých turistů (KČT), velký příznivec a sponzor české turistiky. Za Harrachem přišli samotní turisté a oslovili ho, zda by nechtěl třetí vybudování rozhledny zainvestovat. Avšak nijak zvlášť ho přemlouvat nemuseli. Nejprve Jan Nepomuk František nechává na Žalém roku 1890 vystavět restauraci. A to přesně dva roky před tím, než skončí výstavba rozhledny. Rozhlednu téměř celou z kamene osmnáct metrů vysokou nechává pojmenovat Rozhledna císaře Františka Josefa I. Slavnostní otevření pak proběhlo k datu 7. září 1892. A jak se píše ve kronikách... Prý to byla velká sláva. Jan buchar vzpomíná jako tehdejší delegát ústředního výboru Klubu českých turistů, jednatel jilemnického odboru a známý propagátor Krkonoš.

Rozhledna, která vztyčila svůj vrchol na Žalém, se stala na jistou dobu jakýmsi symbolem české turistiky. A to i přestože stála na území té doby osídleném spíše německým obyvatelstvem. Možná i to stálo tehdy za požárem restaurace, která doplňovala věrně rozhlednu.

Ovšem jediná kamenná rozhledna se dochovala dodnes. V devadesátých letech se uskutečňuje první oprava rozhledny. Dnes už je opět všechno úplně jinak. A že to byl boj. 2007 předložil soukromý investor Vladimír Nývlt kontroverzní návrh, že by na základech vyhořelé restaurace vystavěl novou dřevěnou archu s proskleným trupem. Benečtí obyvatelé a místní úřady z toho ale moc radost neměli, a tak byl svérázný futurologický projekt smeten ze stolu. Místní obyvatelé a úřady byli tak vyburcováni, že nakonec vzniká nový projekt. V podstatě o dost konzervativnější. V letech 2008-2009 je zde vybudována restaurace, která je věrnou napodobeninou té původní. Místní obyvatelé jsou z toho velmi nadšeni. Pochvalují si ji a rádi ji navštěvují.

V roce 2011 probíhá oprava zdiva na rozhledně. Je-likož taková rozhledna musí odolávat místním větrům, je důležité, aby byla v perfektní kondici. Investice byla financována z rozpočtu města Jilemnice a Evropského zemědělského fondu. Nejde opomenout ani výrazný podíl Ing. Jiřího Kubáta ze Špindlerova Mlýna, který se podílel na statické stabilizaci základů. Slavnostní otevření proběhlo 4. července 2012.

S trochou štěstí při dobrém počasí a jasné obloze můžeme z horní plošiny spatřit v dáli charakteristickou siluetu Ještědu. Na severu pak Medvědín, Špindlerův Mlýn a poněkud západněji Kotel. Na severovýchodě se potom tyčí Luční hora a nepřehlédnutelná Sněžka. Na východ se nachází Strážné, ve větší vzdálenosti potom spatříme Broumovské stěny, Kralický Sněžník, Orlické hory, Trosky, na západě Děčínský Sněžník a pochopitelně na severozápadě dobře známé Jizerské hory. Podle mě se jedná o rozhlednu s nejkrásnějším výhledem tady u nás.

Obr. 2 : První lyže, které harach dováží,

Zdroj : http://liberec.idnes.cz/prvni-lyze-privezl-hrabe-harrach-pro-lesniky-ukazuje-vystava-v-jilemnici-1rz-/liberec-zpravy.aspx?c=A101231_1507359_liberec-zpravy_alh

Obr. 3 : Žalý, turistický pozdrav

Zdroj : <http://www.fotohistorie.cz/Liberecky/Semily/Zaly/Default.aspx>

K O N C E P T

2.1. TEORETICKÁ ČÁST

Proč právě hrabě Harrach?

K českým horám a konkrétně ke Krkonoším jsem měl vztah už odmala, takže se tam vždy rád vracím a rád tam trávím čas. Čas v kraji, kde se příliš nespěchá. O hraběti Janu Nepomukovi Františkovi Harrachovi jsem se ale dozvěděl až po nějaké době a to i přesto, že jsem Harrachov několikrát už navštívil.

Podzim a zimu jsem v podstatě většinu volného času trávil právě tady na hoře a o Harracha jsem se začal zajímat více. Došlo mi, že stejně jako já tehdy, tak i ostatní lidé o této významné osobnosti vlastně vůbec nic nevědí.

A tak jsem se rozhodl, že by to nebylo vůbec špatné téma pro mou bakalářskou práci, na kterou jsem se v té době chystal. Začal jsem zjišťovat informace. Dá se říct, že jsem nasbíral dostatek materiálu, a dozvěděl jsem se tak spoustu věcí, a to nejen o hraběti Harrachovi, ale i tamějším životě v dobách dávno minulých.

Z počátku se mělo jednat o pomník, který by stál pevně ukotven na konkrétním místě. Avšak postupem času se pomník přetvořil v jakousi připomínku, která jde ruku v ruce s pomijivostí, jenž je všude kolem nás.

Vybral jsem si konkrétní místo, a to paseku pod Herlíkovickou lanovkou, která vede přímo k Žalý. Místo skvěle funguje, jelikož je vidět z lanovky, obrys lze zahlédnout i ze startovní stanice lanovky, a to díky místnímu uskupení zdejší krajiny.

2.2. PRAKTICKÁ ČÁST

Cílem mojí práce bylo vytvořit land scape grafiku, kterou bych do místní krajiny umístil. Začal jsem tak, že jsem si vytvořil návrh 2D grafiky a to jakési pamětní desky.

Přemýšlel jsem, jak jí aplikovat, aby to odpovídalo zadání. S mojí profesorkou a jejím asistentem jsem se nakonec shodli na tom, že bude nejlepší, když si nechám vytvořit zmenšenou verzi šablony a začnu experimentovat. Uskutečnil jsem spoustu experimentů, jak šablonu zaplnit a hlavně čím jí vyplnit.

Jelikož se oblast nachází v KRNAPU, nebylo by úplně dobré používat nějaké syntetické materiály. A tak jsem experimentoval s přírodními materiály. Mezi nimi byly piliny, mouka, štěrk, voda, ale zkoušel jsem využít i například světlo. To se bohužel moc neosvědčilo. Nakonec jsem se rozhodl pro použití černého jemného šterku, který po navrstvení na zelenou trávu bude splňovat mé požadavky a bude na konkrétním místě skvěle fungovat.

Jelikož se nejedná o pomník, ale jen o jakousi LANDSCAPE připomínku, která po čase zmizí a okolní příroda jí zase pohltí, bylo dobré vybrat konkrétní datum, kdy by se má landscape grafika objevila a pak by postupně zmizela. Proto jsem si vybral datum 4. července, jelikož v tuto dobu byla restaurace a okolní provoz na Harrachovské rozhledně opět obnoven.

Grafika šablony sestává z reliéfu, který jsem vytvořil z Harrachovy tváře. Dále pak můžeme vidět redesignovanou původní raznici, kterou Harrachovi lesníci označovali stromy v Harrachovském panství. Ta se nachází v pravém dolním rohu a z části také dokresluje Harrachovu tvář, jako jakýsi vtisk. Celou grafiku doplňuje krátký text, který v pár větách odkazuje na Harrachovi činy. Je v češtině a pod tím v polštině, jelikož České Krkonoše hojně navštěvují také naši Polští sousedé. V horní části se nachází latinský citát, který dle mého nejlépe popisuje Harrachovu lidskou povahu.

„Homo sum et inter homines vivo

—

Jsem člověk a žiji mezi lidmi.“

HOMO SUM ET INTER HOMINES VIVO

Jan Nepomuk František hrabě Harrach

1828-1909

Stál u zrodu Krkonošské ochrany přírody, zdejší turistiky i lyžování, jehož byl u Nás zakladatelem. Nechal rovněž vybudovat první turistickou Harrachovu cestu a rozhlednu na Žalém. Roku 1904 vyhláší v Labském dole první přírodní rezervaci na území Čech.

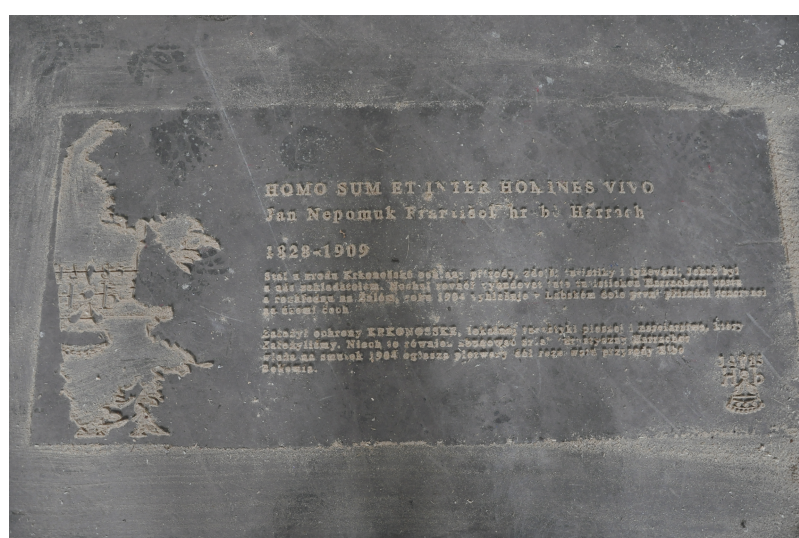
Założył ochrony KRKONOSKIE, lokalnej turystyki pieszej i narciarstwa, który Założyliśmy. Niech to również zbudować szlak turystyczny Harrachov wieża na smutek 1904 ogłasza pierwszy dół rezerwatu przyrody Elbe Bohemia.

150
HOB
185

VÝBĚR MATERIÁLU

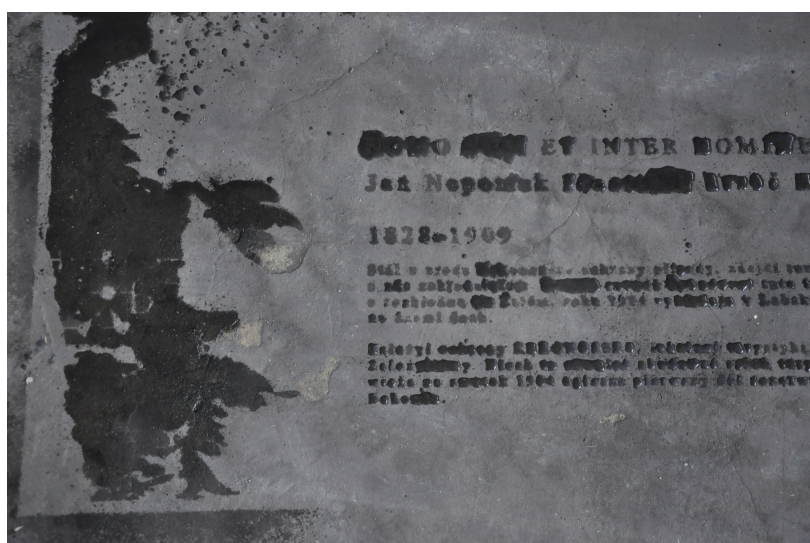
3.1. HLEDÁNÍ

Proto abych mohl zvolit nejvhodnější materiál, jsem si musel nechat zhotovit zmenšený prototyp šablony v měřítku 1:50. Přičemž výsledná landscape grafika na louce pod lanovkou by pak byla 55m dlouhá a 25m vysoká. Šablonu jsem tedy nechal vyřezat laserem do speciálního silnějšího plexi-skla. Když jsem měl konečně šablonu v ruce, mohl jsem začít experimentovat. Nejvhodnější mi připadali přírodní materiály. Jako například piliny, mouka, voda, a nakonec i zabervný štěrk.

1 : 50

Ve finále jsem se rozhodnul pro černý štěrk, který bych následně navrstvil na podstatně světlejší travu. K realizaci celého projektu bohužel nedojde, jelikož na výrobu, tak velké šablony nemám potřebný kapitál. Tak alespoň v další kapitole přikládám fotomontáže, jak by ve výsledku mohla práce vypadat.

VIZUALIZACE

Z Á V Ě R

5.1. SEZNAM ZDROJŮ

- https://cs.wikiquote.org/wiki/Latinsk%C3%A9_v%C3%BDroky
- Příroda Krkonošského národního parku, kolektiv autorů
- Krkonoše, Rájem i peklem obřích hor, Luboš Y. Koláček
- Posel z pod Žalého, č.1
- Putování za třemi pštrosímy pery, Brožura Jilemnice
- Benecko, Fara Štěpanice, O.P. Hanuš
- Krkonoše na starých rytinách a litografiích, Petr Bergmann
- <http://www.krnap.cz/>
- <http://www.kmjilemnice.cz/>
- <http://www.benecko.info/>
- <http://www.kvkli.cz/>
- https://cs.wikipedia.org/wiki/Hlavn%C3%AD_strana

5.2. SEZNAM OBRAZOVÝCH PŘÍLOH

Autorská grafika	1
Fotografie hrabě Harracha	15
Turistický pozdrav, Žalý	21
První lyže	21
Mapka s vyznačením místa	24
Autorská grafika, šablona 2D	26
Experiment	28
Experiment	29
Experiment	30
Vybraný štěrk	30
Fotomontáž	34
Fotomontáž	35
Fotomontáž	36

5.3. PŘÍLOHA

- CD-ROM s kompletním obsahem

